

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

יום שמחת תורה, ה'תשל"א

יוצא לאור לשמיני עצרת ושמחת תורה, ה'תשע"ז

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושבע לבריאה

מאה וחמישים שנה להסתלקות הילולא של אדמו"ר ה„צמח צדק“

לעילוי נשמת

התמים ר' שראגא פייול הכהן ע"ה

ב"ר מרדכי הכהן ומרת איטא הי"ד

קאגאן

תלמיד ישיבת תומכי תמימים בעיר לאַדז'

זכה להוראת כ"ק אדמו"ר זי"ע

„מאכט ברלין ליובאוויטש“

נפטר כ"ג אלול ה'תשע"ה

ת' נ' צ' ב' ה'

נדפס על ידי בני משפחתו שליט"א

Be it as it may, there are certainly no קפידיא כלל but rather in the spirit of some פדיונות that I have seen, expressing the prayerful wish that “it should have an impact on me and on others.” I pray that what has been said above should have an impact on myself, that my conduct should leave no room for any possibility of a Cold in others.

[תרגום חפשי]

נ.ב. הבא להלן נכתב באנגלית, במענה למכתבו האנגלי, ובפרט שבא בהתייחסות למה שציין אשר “כמעט כל אלו שהיו בניו־יאָרק במשך חג הסוכות, חזרו מצוננים – עם Cold.” הופתעתי, כמובן, מהתפתחות זו. כי בה בעת ש-770, ובמיוחד בְּדוֹחַק של זמן שמחתנו, עלול לגרום איזה אי־נוחות, לא ציפיתי אשר זה יהי הגורם להתפשטות של “צינה־קור” (בשם העצם). רגיל אני לקבל דיווחים אודות חזרה מ-770 במצב מלא **בחום** וחדור בהתלהבות ואנרגי, אשר – אם יש לזה איזו השפעה גשמית – ללא ספק זה **העלה**, במעלות ספורות, את **מדת־החום** של הגוף (ומשכך צריך זה להיקרא **אפילו** באנגלית = מיט היץ [=חום] (ולא – קעלט [=צינה, קור])); אבל לחזור מכאן עם “הצטננות־קור”! אכן, האקלים באנגלי הוא על צד הקור במשך כל השנה, והאנגלים הם באופן כללי שמרנים, מאופקים וקרי־מוג, בלתי ניתנים לביטוי חיצוני של חיוניות והתרגשות־יתרה, אך חשבתו שהדברים השתנו קצת באנגלי במשך השנים האחרונות.

כפשוט שאין הצהרתו טומנת בחובה האשמה כלשהי, ובטח שלא בכוונה. ברם, החיבור בין “צינה־קור” ל-770 נראה כבלתי הולם למדי, במיוחד כאשר ליובאוויטש כאן, כמו גם **במנשסתור**, בריטני הגדולה ובכל מקום אחר, הצליחה, בעור השייט, לשבור את “עידן־הקרח”.

יהי איך שיהי, פשוט שאין קפידיא כלל; כי אם אשר ברוח איזה פדיונות שראיתי, המבטאים את האיחול והתפלה ש”יפעלו הדברים בי ובאחרים” – מתפלל אני שהנאמר לעיל יפעל על עצמי, שהתנהלותי לא תשאיר כל מקום לאיזו שהיא אפשרות של “צינה־קור” אצל אחרים.

פדיונות כזו: ראה תורת מנחם – רשימת היומן ריש ע' שנד. ושי"ג. וראה גם אג"ק חט"ו אגרת ה'תמה, ובהנסמן בהערות שם. ובכ"מ.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת שמע"צ ושמח"ת הבעל"ט, הננו מוציאים לאור התוועדות יום שמחת תורה ה'תשל"א – הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה – מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות־קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנוכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד “הקיצו ורננו גו”, ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, “תורה חדשה מאתי תצא”.

ועד הנחות בלה"ק

ערב חג הסוכות, ה'תשע"ז,

מאה וחמישים שנה להסתלקות היולא של אדמו"ר ה"צמח צדק" ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2016 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5777 • 2016

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

דפוס „ועד הנחות בלה"ק”

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

בתחלת תקופת ויעקב הלך לדרכו גוי
דשנת הקהל.

הפ"נ שבמכ"י יקרא בעת רצון על הציון הקי.

בברכה להצלחה ולבשו"ט

מ. שניאורסאהן

P.S. The following comes in English, in response to your English letter, and particularly as it comes in reference to your remark that, "nearly everyone who was in New York during Succos returned with a Cold."

I was, of course, taken aback by this development. While 770, especially in the crush of Zman Simchoseinu, could cause some discomfort, I had not expected that it could be the cause of a widespread Cold (with a capital C). I am used to receiving reports about returning from 770 filled with **warmth** and bursting with enthusiasm and energy which — if it had any physical effects — no doubt **raised** the body **temperature*** several degrees. But to return from here with a "Cold"?! Granted that England's climate is on the cold side all year round, and that Englishmen are basically conservative, reserved and cool-headed, not given to a display of exuberance and over-reacting, I had thought that things had changed a bit in England in recent years.

Of course, your statement implied no fault, certainly not intentionally. However, the association of a Cold with 770 seems quite incongruous, especially as Lubavitch here, as well as in **Manchester**, Great Britain and elsewhere, has, with G-d's help, succeeded in breaking the ice-age.

מיט היץ = and so it is to be called **even** in English *)
(ולא – קעלט)

תקופת ויעקב הלך לדרכו גוי: ויצא לב, ב. וראה סה"ש תרצ"ו ע' 43. וש"נ.

בס"ד. שיחת יום שמחת תורה, ה'תשל"א.

בלתי מוגה

כ"ק אדמו"ר שליט"א נטל ידיו הק' לסעודה.

א. על הפסוקי "ביום השמיני עצרת תהי' לכם גוי' והקרבתם גוי' פר אחד וגוי'", איתא בגמרא ובמדרש²: "פר יחידי .. כנגד אומה יחידה", והיינו, ששמע"צ קשור במיוחד עם בני"י — "לכם" דוקא.

ואע"פ שגם ביוהכ"פ מקריבים פר יחידי — הרי רק בשמע"צ באה הקרבת פר אחד לאחרי הקרבת שבעים פרים כנגד שבעים אומות העולם², ולכן מודגשת בגלוי יותר השייכות של ה"פר יחידי" לבני"י דוקא³.

ואין לומר שהקרבת ה"פר אחד" בשמע"צ היא בהמשך לענין ד"פוחת והולך"⁴ שבהקרבת השבעים פרים, ביום ראשון י"ג פרים, ביום שני י"ב פרים וכו', עד לשמע"צ שבו מקריבים רק פר אחד,

[ולמעשה, שהענין ד"פוחת והולך" מתחיל (לא רק מיום השני ואילך, אלא ישנו) כבר ביום הראשון — כמובן ממאמר הבחיי"י "התינוק משעה שנולד מתחיל להתייבש" (ולא כמו השמים והארץ, שהם "חזקים כיום הבראם", כמ"ש בירושלמי" על הפסוקי "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם"), דכיון שיש זמן שבו רואים בגלוי שיש בו ענין היובש וההפסד, הנה מזה מוכח שכן הוא גם ברגע הראשון, אף שאין זה נראה בגלוי עדיין, ועד"ז בנדו"ד, שכיון שלאחרי זמן פוחת והולך מספר הפרים, הרי מוכח שכבר ברגע הראשון הרי זה באופן ד"פוחת והולך", אף שעדיין אין זה נראה בגלוי],

כי, הענין ד"פוחת והולך" מי"ג פרים עד שבעה פרים* הוא בסדר והדרגה, י"ג ואח"כ י"ב וכו', ואם שמע"צ הי' בהמשך ל"פוחת והולך" שבשבעת הימים, היו צריכים להקריב בו ששה פרים;

(5) ראה עה"פ בראשית א, כח.

(6) ראה ברכות פ"א ה"א.

(7) בראשית ב, ד.

(8) דוקא "פוחת והולך", אף שלכאורה היו יכולים להקריב את כל השבעים פרים

ביום אחד; ודוקא עד שבעה פרים, ולא

באופן דפוחת והולך עד פר אחד.

(1) פינחס כט, לה-לו.

(2) סוכה נה, ב. וראה במדב"ר פכ"א, כד.

— ולהעיר, שאע"פ שענין זה הוא בחלק האגדה, הרי זה נמשך עד להלכה בפועל בנוגע להקרבת הקרבנות.

(3) ראה גם תו"מ חט"ו ריש ע' 94.

(4) שבת כא, ב. וראה לקו"ש חכ"ג ע'

198 הערה 2. וש"נ.

וכיון שמקריבים רק "פר אחד", הרי מובן, שאין זה שייך לסדר ד"פוחת והולך", אלא זהו ענין מיוחד בפני עצמו — "פר יחידי" . כנגד אומה יחידה".

ב. ועפ"ז מובן גם דיוק לשון חז"ל "פר יחידי", אף שבפסוק נאמר "פר אחד" — כי:

הענין ד"אחד" יכול להיות בב' אופנים: (א) אחד שיש שני לו, כמו "ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד"¹⁰, שלאחריו יש יום שני, יום שלישי וכו', (ב) "יש אחד ואין שני לו"¹¹ (לא כמו "ראשון" שלעולם יש שני לו); משא"כ "יחיד" הוא לעולם באופן שאין שני לו.

ולכן דיין חז"ל לומר "פר יחידי" — כדי לבאר שהפירוש ד"פר אחד" הוא באופן ש"אין שני לו" כמו "יחיד".

ג. אך עפ"ז אינו מובן מהו ענין הבחירה בישראל — כמ"ש בקאפיטל הקשור עם תקיעת שופר: "יבחר לנו את נחלתנו את גאון יעקב אשר אהב סלה"¹², ועד"ז "אתה בחרתנו מכל העמים"¹³, דקאי על מתן-תורה, כדאיתא בשו"ע¹⁴ ש"כשיאמר ובנו בחרת יזכור מתן תורה":

ובהקדים — שענין הבחירה שייך רק בין שני דברים ששייכים ודומים זל"ז, משא"כ בדברים ששונים זמ"ז לגמרי, לא שייך לומר שבחרים באחד מהם. ולדוגמא: אש ומים, או גשמיות ברוחניות — להיותם דברים שונים לגמרי, לא שייך לומר שבחרים באחד מהם, דממה-נפשך: אם רצונו באש, מוכרח ליקח האש, ואם רצונו במים, מוכרח ליקח המים, ועד"ז בנוגע לגשמיות ורוחניות, כך, שאין זה ענין של בחירה.

ובנדו"ד, כיון שבנ"י הם "אומה יחידה", היינו, שאין אומה נוספת שדומה להם — איך שייך לומר שבחרים בהם!?

ולהעיר, שענין הבחירה שבמ"ת קשור עם מ"ש בהתחלת פרשת ברכה¹⁵: "וזרח משעיר למו", "שפתח לבני עשו שיקבלו את התורה, ולא רצו", "הופיע מהר פארן", "שהלך שם ופתח לבני ישמעאל שיקבלוה, ולא רצו", וכמארז"ל¹⁶ "החזירה הקב"ה (את התורה) על כל אומה ולשון

(9) ראה גם לקו"ש ח"ט ע' 237 הערה 9. (14) ראה שו"ע אדה"ז אר"ח ס"ס ס"ד.

(10) שם א, ה. וש"נ.

(11) קהלת ד, ח. לג, ב ובפרש"י.

(12) תהלים מז, ה. (16) ע"ז ב, סע"ב.

(13) נוסח תפלת יו"ט.

הוספה

א

בי"ה, י"ב מרחשון, ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ.י.

מר שניאור זלמן שי מסחרי

שלום וברכה!

ת"ח בעד מכתבו מיום כ"ז בתשרי, בו מתאר ההקפות בכפר חב"ד. ויהי רצון שרושמי ההתלהבות וההשפעה שגילו המשתתפים יהיו ניכרים ונמשכים בכל השנה כולה. ומובן משאלות לבב כל אחד מאתנו בנוגע לזה, כמו שכותב במכתבו.

בטח מסר הרב ישראל שי ליבוב פ"ש אישית ממני, נוסף על ראשי פרקים מהענינים שנאמרו כאן בהנוגע לחודש תשרי, וגם המדובר פה ע"ד חוג ידידי חב"ד. ויהי רצון שגם בזה תאיר ההצלחה ותומשך בכל ימות השנה. בכבוד ובברכה.

ב

בי"ה, ד' כסלו תשמ"א
ברוקלין

הווי"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה שניאור זלמן שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכו' מכ"ד מ"ח וכו'

ודבר בעתו —

א

מר שניאור זלמן שי מסחרי: אגרות נוספות אליו — אג"ק חכ"ד אגרת ט"ע; חכ"ז אגרת י"דצו, ובהנסמן בהערות שם.

ההקפות בכפר חב"ד: ראה אג"ק חכ"ד אגרת ט"ל.א.

ב

מצילום האגרת. נדפסה בספר Mr. Manchester ע' 270 ואילך.

מו"ה שניאור זלמן: יפה, מנשטת. אגרות נוספות אליו — אג"ק חל"ב אגרת יב'קלט, ובהנסמן בהערות שם.

ורק בשמע"צ ושמח"ת, לאחר שמסתיימת העבודה דבירור שבעים אומות העולם, ומקריבים פר יחידי כנגד אומה יחידה — הרי זה בדוגמת יציאת בן המלך ממאסר ושבי', ולכן מתגלית אז ההתקשרות העצמית של בני עם הקב"ה, ומצד זה היא גודל השמחה.

ולכן נקרא היו"ט בשם "שמיני עצרת", שמורה שבא בהמשך לשבעת ימי חג הסוכות, שבהם עוסקים בבירור שבעים האומות, ומזה באים אח"כ להקרבת פר יחידי כנגד אומה יחידה, שאז ישנה בגלוי ההתקשרות של הקב"ה עם בני".

ה. וזהו גם הענין ד"אתה בחרתנו מכל העמים":

הלשון "בחירה" מורה שענין זה נלקח ממקום שבו לא שייך ענין של הכרח ח"ו, להיותו מקום שלמעלה מענין של ציור, והיינו, שזהו ענין שלמעלה מגילויים (כולל גם שרש ומקור הגילויים), שככל שתגדל מעלתם, הרי זה בציור מסויים, ולכן יש להם איזה נטי' כו', ואילו ענין הבחירה הוא ממקום שלא שייך בו ענין של הכרח כלל;

אבל ההתגלות של ענין הבחירה היא עי"ז שישנה תחילה המציאות של "כל העמים", ולאח"ז "אתה בחרתנו מכל העמים".

והתגלות זו קשורה עם הענין ד"באור פני מלך"²⁵, שהרי אור הו"ע הגילוי, ו"באור פני מלך — חיים"²⁵, וכפי שאומרים בנוסח ברכת הגשם בשמע"צ: "לחיים ולא כו'", "לברכה ולא כו'", "לשובע ולא כו'".²⁶

[כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר, שכל אלו שרוצים לומר "לחיים", יאמרו עכשיו "לחיים" לפני השקיעה. ולאחר שענה לכו"כ "לחיים ולברכה", אמר: "לחיים ולברכה" לכולם].

* * *

ו. צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה ביום השמיני עצרת תהי' לכם.

* * *

ז. בשמח"ת קורין פרשת וזאת הברכה, שהיא סיום כל התורה, ומיד מתחילים לקרוא פרשת בראשית, שהיא התחלת כל התורה. וע"פ הכלל ש"נעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן"²⁷, מובן, שיש שייכות בין פרשת ברכה, סיום כל התורה, עם פרשת בראשית, התחלת כל התורה.

(27) ספר יצירה פ"א מ"ז.

(25) משלי טז, טו.

(26) חסר הסיום (המו"ד).

ובזה גופא — יש שייכות יתירה בין הפסוק האחרון של פרשת ברכה עם הפסוק הראשון של פרשת בראשית.

ובפסוקים אלו גופא, שיש בהם כמה תיבות (וכמה פירושים) — הנה ע"פ הכלל הנ"ל, מובן, שעיקר השייכות היא בין התיבה האחרונה: "ישראל", עם התיבה הראשונה: "בראשית", ובעיקר — כפי שתיבות אלו מתפרשים בפירוש רש"י ע"ד הפשט [שיכול להיות רק באופן אחד, כמו הלכה לפועל שיכולה להיות רק באופן אחד, ועל זה אמרו²⁸ "והוי עמו שהלכה כמותו", ולא כמו שאר חלקי התורה שיכולים להיות בכמה אופנים, ו"אלו ואלו דברי אלקים חיים"²⁹], כמובן מפסק ההלכה בנוגע לשנים מקרא ואחד תרגום, שלימוד הפרשה עם פירוש רש"י מועיל יותר מהתרגום.³⁰

ח. הביאור בפירוש רש"י על הפסוק³¹ ("אשר עשה משה) לעיני כל ישראל", "שנשאו לבו לשבור הלוחות לעיניהם, והסכימה דעת הקב"ה לדעתו, שנאמר³² אשר שברת, יישר כחך ששברת" — שהתורה מסיימת בענין שבירת הלוחות³³ שהוא היפך שבחן של ישראל³⁴ (נוסף לכך שזהו היפך הכלל שצריך לסיים בדבר טוב³⁵), בגלל שע"ז ניתוסף העילוי דלוחות שניות (שהם באופן ד"כפלים לתושי"³⁶), שקשור עם העילוי דבעלי תשובה³⁷ לגבי צדיקים, כמארוז³⁸ במקום שבעלי תשובה עומדים אפילו צדיקים גמורים אין יכולים לעמוד שם³⁹,

(28) סנהדרין צג, ב.

(29) עירובין יג, ב. וש"נ.

(30) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סרפ"ה ס"ב.

וש"נ.

(31) ס"פ ברכה.

(32) תשא לד, א. עקב יו"ד, ב (ראה

לקו"ש שבפנים הערה 25. לקו"ש חכ"ו ע'

248 הערה 5).

(33) ואף שתיבת "אשר" מורה על "יישר

כחך" — הרי אין הכרח שהכוונה היא

ל"יישר כחך ששברת" (שהרי בתיבת "אשר"

יש רק שי"ן אחד, שמורה על "יישר כחך",

ואין שי"ן נוספת להורות על הענין

ד"שברת"), אלא יכול להיות שקאי על ענינים

נוספים שעליהם אמר לו הקב"ה "יישר כחך",

ע"ד מ"ש בגמרא (שבת פט, א) "בשעה

שעלה משה למרום .. אמר לו (הקב"ה) הי'

לך לעזרני, מיד אמר לו ועתה יגדל נא כח ה'

כאשר דברת".

(34) ונוגע לכל בני כל הדורות, כמובן

ממ"ש (תשא לב, לד ובפרש"י) "ביום פקדי

ופקדתי".

(35) ועד שמצינו כמה פעמים שחוזרים

וכופלים פסוק קודם (כידוע הסימן "יתק"ק)

— אף שיכולה להתעורר שאלה בדבר מצד

הפסק לאמירת הברכה כו' — בגלל גודל

חשיבות הענין של סיום בדבר טוב.

(36) איוב יא, ו. וראה שמור"ר רפמ"ו.

(37) ואין בזה משום איסור לומר לבעל-

תשובה "זכור מעשיך הראשונים" (ב"מ נח, ב

(במשנה)) — שהרי האיסור הוא רק שמישהו

אחר יאמר לו, אבל הוא בעצמו צריך לזכור

מעשיו הראשונים, כדי "להתרחק ביותר עד

קצה האחרון מהרע .. יותר ממי שלא חטא

מעולם", וכמאמר המגיד "שאע"פ שארוז"ל

אל יאמר אדם אי אפשר בבשר כו' אלא אפשר